

Vergaderjaar 2020–2021

35 730

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) voor het jaar 2021 (Incidentele suppletoire begroting inzake noodpakket banen en economie)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

1 Titel

A ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2021 wijzigingen aan te brengen in:

de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

Normaliter wordt nieuw beleid in uitvoering genomen nadat de Staten-Generaal de begrotingswet heeft geautoriseerd. Aangezien uitvoering van de spoedeisende maatregelen die in deze eerste incidentele suppletoire begroting zijn opgenomen in het belang van het Rijk zijn, niet kan wachten tot formele autorisatie van beide Kamers der Staten-Generaal, zal het kabinet de uitvoering van de maatregelen starten. Hiermee wordt gehandeld conform lid 2 van artikel 2.27 van de Comptabiliteitswet 2016. Voor de indiening van deze eerste incidentele suppletoire begroting is uw Kamer vooraf geïnformeerd via de brief van [Kamerstuk 35 420, nr. AB] [Kamerstuk 35 420, nr. 105] [Kamerstuk 35 650 XIV, nr. 4].

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten

B ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELN

1. Leeswijzer

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	10
=> 1000	10	20

2. Beleidsartikelen

Artikel 21 Land- en tuinbouw

Budgettaire gevolgen van beleid incidentele suppletoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Ontwerpbe- groting 2021 (1)	Mutaties ISB (2)	Stand ISB (3)=(1)+(2)	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	328.288	209.093	537.381	- 1.445	0	- 7.641	- 10.000
Uitgaven	548.835	224.240	773.075	0	0	0	0
Subsidies (regelingen)							
Sociaal economische positie boeren	5.786	142.500	148.286	0	0	0	0
Duurzame veehouderij	370.532	38.740	409.272	0	0	0	0
Glastuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen	27.528	43.000	70.528	0	0	0	0
Mestbeleid	27.000	0	27.000	0	0	0	0
Garanties							
Bijdrage borgstellingsreserve	3.627	0	3.627	0	0	0	0
Verliesdeclaraties borgstellingsfaciliteit	1.805	0	1.805	0	0	0	0
Opdrachten							
Sociaal economische positie boeren	1.717	0	1.717	0	0	0	0
Duurzame veehouderij	23.365	0	23.365	0	0	0	0
Glastuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen	20.668	0	20.668	0	0	0	0
Mestbeleid	19.874	0	19.874	0	0	0	0
Diergezondheid en dierenwelzijn	9.086	0	9.086	0	0	0	0
Voedselzekerheid en internationale agrarische samenwerking	4.993	0	4.993	0	0	0	0
Integraal voedselbeleid	7.049	0	7.049	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's							
College toelating gewasbeschermingsmiddelen en biociden	1.261	0	1.261	0	0	0	0
Centrale Commissie Dierproeven	2.166	0	2.166	0	0	0	0
Medebewind/voormalige productschappen	1.387	0	1.387	0	0	0	0
Raad voor de Plantenrassen	827	0	827	0	0	0	0
Keuringsdiensten	4.300	0	4.300	0	0	0	0
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties							
FAO en overige contributies	10.889	0	10.889	0	0	0	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken							
Diergezondheidsfonds	4.975	0	4.975	0	0	0	0
Ontvangsten	39.580	0	39.580	0	0	0	0
Ontvangsten							
Sociaal economische positie boeren	245	0	245	0	0	0	0
ZBO's/RWT's	2.300	0	2.300	0	0	0	0
Mestbeleid	7.209	0	7.209	0	0	0	0
Garanties	1.800	0	1.800	0	0	0	0
Diergezondheid en dierenwelzijn	11.600	0	11.600	0	0	0	0
Voedselzekerheid en internationale agrarische samenwerking	5.926	0	5.926	0	0	0	0
Onttrekkingen begrotingsreserves	10.500	0	10.500	0	0	0	0

Verplichtingen

De ophoging van de verplichtingen kan grotendeels worden verklaard door de hieronder benoemde kasuitgaven, welke voor een groot deel ook doorwerken in hogere verplichtingen. Hiernaast is de beschikking op aanvragen van de openstelling van de subsidie brongerichte verduurzaming (Sbv) in 2020 vertraagd, waardoor deze voor een belangrijk deel in 2021 plaatsvindt. Voor de overloop van aanvragen van de eerste openstelling van de innovatiemodule Sbv worden in 2021 de verplichtingen met € 6,8 mln. verhoogd. Omdat in februari een nieuwe openstelling volgt, is het nodig om de verplichtingenruimte verder op te hogen. Hierdoor wordt er voor € 17,6 mln. aan verplichtingen vanuit 2024 (€ 7,6 mln.) en 2025 (€ 10 mln.) verschoven naar 2021. Tot slot wordt er voor € 1,4 mln. aan verplichtingen naar 2021 verschoven voor de Sbv-varkens.

Subsidies

Sociaal economische positie boeren

Voor het vervroegd verbod pelsdierhouderij is in totaal € 140 mln. gereserveerd op de Aanvullende Post. Hiervan wordt € 122,5 mln. toegevoegd aan de LNV-begroting 2021 voor de nadeelcompensatie. De resterende € 17,5 mln. dient als reservering voor zowel de nadeelcompensatie van € 7,5 mln. en € 10 mln. voor de uitvoering ervan.

Middelgrote bedrijven in de land- en tuinbouw kunnen geen gebruik maken van de eerder aangekondigde verhoging van de subsidiegrens voor de tegemoetkoming vaste lasten. Dit komt door bepalingen in het specifieke hoofdstuk van het Europees steunkader waaronder de TVL is aangevraagd. Dit ziet het kabinet als een onwenselijk situatie. Daarom wordt er nu voor in totaal € 20 mln. in het eerste en tweede kwartaal van 2021 een regeling onder een ander staatsteunkader gerealiseerd, zodat ook middelgrote land- en tuinbouwbedrijven die te maken hebben met een forse omzetval substantieel geholpen kunnen worden met een tegemoetkoming in hun vaste lasten (Kamerstuk 35 420, nr. AB).

Duurzame Veehouderij

Door het kabinet is € 39 mln. beschikbaar gesteld voor dierentuinen in het derde steun- en herstellepakket i.v.m. Corona (Kamerstuk 35 420, nr. 105). De steun is bedoeld ter voorkoming van faillissementen en dierenwelzijnsproblemen. Dit bedrag wordt nu overgeheveld naar de LNV-begroting. De € 38,74 mln. op artikel 11 is voor omzetzerving in de periode 15 maart tot en met 30 september 2020, de periode van sluiting en beperkte openstelling van dierentuinen.

Het kabinet beziet of dit voldoende is in het licht van de huidige maatregelen. Het kabinet heeft in december 2020 aanvullend € 17 mln. gereserveerd op de Aanvullende Post van het Ministerie van Financiën om eventuele nieuwe problemen te ondervangen.

Glastuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen

De definitieve vaststelling en uitkering van de steunmaatregelen voor de tuinbouw en de fritesaardappelsector is over de jaargrens geschoven (Kamerstuk 35 650 XIV, nr. 4). Dit is met name ontstaan door vertraging bij de vaststelling van de benodigde controleprotocollen. De beoordeling en

afhandeling van de tegemoetkomingen wordt begin 2021 afgerond. Hierdoor wordt voor de voedingstuinbouw € 36 mln. en voor de fritesaardappelsector € 7 mln. van het subsidiebudget doorgeschoven naar 2021.

Artikel 24 Uitvoering en toezicht

Budgettaire gevolgen van beleid incidentele suppletoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Ontwerpbe- groting 2021 (1)	Mutaties ISB (2)	Stand ISB (3)=(1)+(2)	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	416.375	260	416.635	0	0	0	0
Uitgaven	416.295	260	416.555	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen							
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit	223.567	0	223.567	0	0	0	0
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	192.728	260	192.988	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

Bijdragen Baten-Lastendiensten

Van de € 39 mln. euro die beschikbaar is gesteld door het kabinet voor dierentuinen in het derde steun- en herstelpakket ter voorkoming van faillissementen en dierenwelzijnsproblemen i.v.m. Corona is € 0,26 mln. bedoeld voor uitvoeringskosten aan de RVO.